1e Jaargang, nummer 3, 22 oktober 2025

Langs het Riet

Literair blad rond de RV-Bijbel

In dit nummer : Korte bespreking van de 1 Petrus verklaring van Greijdanus, Gij dient besneden te worden, en De doodsvreze des Heeren in Getsemané

KORTE BESPREKING VAN DE 1 PETRUS VERKLARING VAN GREIJDANUS

S. Greijdanus (1871-1948) was gereformeerd predikant die later met de vrijmaking van 1944 meeging, samen met C. Vonk (van de voorzeide leer) en K. Schilder. Hij schreef een verklaring van I en II Petrus voor de korte verklaring serie die liep van 1922-1962.

In zijn verklaring van I Petrus noemt hij Petrus een getuige van het lijden des Heeren. Hij vergelijkt de wedergeboorte tot hemelse bestemming in het NT met Israels ervan van Kanaän in het OT. Hij wijst erop dat de gelovigen op aarde vreemdelingen zijn, en dit moeten ze weten en betonen. Ze moeten dus ook leven als vreemdelingen. Zij wandelen in vreze, oftewel met voorzichtigheid en omzichtigheid, stelt Greijdanus.

GIJ DIENT BESNEDEN TE WORDEN

Zo spreekt de Heere : Scheidingen moeten er wel zijn, want het vlees staat op de loer, en gij dient besneden te worden.

Ik ben bij u, zegt de Heer, om u te helpen. Ik heb een gat in de aarde geslagen waardoor gij kunt ontsnappen, maar gij zult moeten worstelen met de wachters der aarde, want zij zullen u niet willen loslaten.

Houd moed, want Ik ben bij u, en heb u de wapenen gegeven in het onderwijs. Leer daarom van Mij.

DE DOODSVREZE DES HEEREN IN GETSEMANÉ

In het Gereformeerde Weekblad van 1978 wordt er gewaarschuwd dat de kerk tot een niveau is gedaald van ‘nadat er een klein duiveltje is uitgebannen, komt er een grotere voor in de plaats.’ (8/12)

Het is van belang om de geestelijke oorlogsvoering te doen vanuit de context, wat hiërarchische of territoriale oorlogsvoering wordt genoemd.

Toen ik het Middenrijk van 1920-1989 van de hervormde kerk bezocht in een droom kwam ik bij de fundamenten van het nieuwe rijk. Ik ging diep in de kerk, in het heiligdom, van de hervormde kerk, wat onder de grond leidde, waar tronen waren opgesteld. Ik wist dat ik dieper moest, want er waren veel grotere tronen en grotere geheimenissen. Ik kwam aan in een kelder die heel groot was, als een hal, en er was water als een gracht, en er zwommen orca’s. Zij bewaakten het geheimenis. Het waren geesten van glitterkerstening en van glittercharismata. Het was als een welvaartskerk die wel tucht predikte, maar de diepere tucht tegenhield, achterhield.

Verschillende hervormden hadden dat in de gaten en wilden terug naar meer bevindelijkheid, zoals de oudere gereformeerde vaderen dit hadden, en ze neigden dus meer naar het zwaardere gereformeerde, zoals naar Kersten en de oud gereformeerde kerk. We zien dit ook bij Kievit. In een vervolg droom zag ik een zwarte cobra, die ook door rivieren zwom. Een doodsangst viel op mij. Ik was doodsbenauwd. Dat moest wel, want dit was de doodsvreze des Heeren om mij te beveiligen tegen de programmatiedrift der kerk en wereld. Deze doodsvreze beschermt ons ook tegen het al te depressief te wezen over de wereld. Depressie mag nooit groter zijn dan de doodsvreze des Heeren.

De doodsvreze des Heeren kwam over mij als een ijsstorm om mij te beveiligen tegen de zware territoriale macht van de zwarte cobra. Deze ijsstorm zou mij ook leiden door het mijnenveld van kerk en wereld.

We moeten het zwaardere gereformeerde en smallere pad volgen, wat ook een veel langer pad is. We moeten daarom de bovenbouw van de hervormde kerk volgen, oftewel de hervormd vrijgemaakte richting, de bevindelijke stroming binnen de hervormde kerk. Dat gaat dus veel verder dan zomaar de gereformeerde bond. Daartoe was het gereformeerde weekblad van de hervormde kerk gekomen.

We hebben te maken met orca’s en zwarte cobra’s, zware territoriale machten, die het volk niet willen laten gaan. Wij moeten dan de doodsvreze des Heeren aanroepen die ons zal leiden. Deze zal ons aan onszelf laten afsterven opdat wij wederom geboren worden. Dat is het steenblokkiaanse

pad, waarop wij niet te makkelijk over bekering en wedergeboorte mogen denken. Wij zijn ons ervan bewust hoezeer ook dit pad in de kerk is verstard en tot dode vormen is geworden. Daarom zal de hervormde vrijmaking nog dieper dienen door te werken.

De christelijk gereformeerde kerk was in de jaren 1800 de rem op de Kuyper beweging. Kuyper ging te snel en te gemakkelijk. Het miste diepte en bevinding. Het gereformeerde weekblad van 1978 benadrukte dat door op de christelijk gereformeerde predikant J.H. Velema te wijzen, die bezig was met een serie artikelen hierover genaamd ‘Achterhaalde vraag ?’ in De Wekker. (GW, 1/12)

Velema stelde dat ze bezwaren hadden tegen de doopsopvatting van Kuyper, tegen het verbondsautomatisme, en dat de chr. geref. kerk zich daarom verzette tegen de gereformeerde kerk. Hij stelde ook dat de vrijgemaakt gereformeerde kerk niet vrij was van deze smetten, dat ze te gemakkelijk dachten dat het wel was in hun kerk, ten koste van de noodzaak van persoonlijke bekering en wedergeboorte. (De Wekker, 3/11)

Velema wees erop dat er verwende verbondskinderen kwamen die overschat werden, zodat de noodzaak van persoonlijke bekering op de achtergrond kwam. Hij riep op er ernstig aan te twijfelen, opdat men geen schijnchristen zou zijn. Hij drong aan tot ernstig zelfonderzoek.

Velema waarschuwde ervoor dat ze de wereld te klein hadden gemaakt, zodat persoonlijke vragen niet meer aan bod kwamen. Hij waarschuwde tegen horizontalisme waardoor het vertikale, de verhouding met God, wordt weggeschoven. Hij noemt dit een geseculariseerd klimaat waarin voor God geen ruimte meer is, en ook niet meer voor het persoonlijke.

Vreze is negatief in het consumerisme, en voornamelijk de vreze des Heeren, en al helemaal de doodsvreze des Heeren, de doodsvreze van Getsemané, want het houdt de vraatzucht tegen, en doodt de leden van het vlees. Maar dit is een dieper pad dan zomaar steenblokkianisme. Steenblok zette de ontdekking aan de doodstaat voorop, oftewel de ontdekking aan de grootte van de zonde, van zondag 1. Maar er is zoveel valse en gebrekkige zondekennis, doordat men de vreze des Heeren mist, en met name de doodsvreze des Heeren van Getsemané. Alleen deze vreze kan het vlees doden, en daarom is deze vreze ook zo veracht, want het doet de markt in zielen instorten. Dat is niet slechts het steenblokkiaanse, maar het rodenbergiaanse, wat veel dieper gaat, want de rodenbergianen zijn gekomen tot de nieuwe bijbel, de rv-bijbel, de rodenberg versie, die het toetsen in de vreze des Heeren voorop stelt. Dat is wat de doodsvreze van Getsemané is. Er zijn hier geen snelle wegen, maar diepe wegen.

Velema stelde dat naarmate de gemeente verder van Pinksteren verwijderd is in het NT de vermaningen dringender en klemmender worden. (De Wekker, 10/11)

Velema waarschuwt tegen geestelijke gearriveerdheid waarin niet meer wordt getwijfeld en geworsteld en waarin geen vragen meer worden gesteld. Hij wijst erop dat de gemeente nog helemaal niet is gearriveerd. Hij noemt dat een goed geestelijk gesprek vaak maar moeilijk te voeren is. (De Wekker, 17/11)

Velema spreekt over dat men zich aan zaken heeft gehecht die de vreze des Heeren uitdoven. Men is geïnfecteerd. Men is tot slaaf geworden. Daarom wijst Velema op Filippenzen 2, op het belang van het geestelijke leven bewerken met vreze en beven. Men moet weten van de macht der zonde en van de invalspoort die het heeft in het hart. Daarom moet de permanente strijd gepredikt worden, stelt Velema. Als dat niet gebeurt gaat er zich een hele vreemde spiritualiteit van gearriveerdheid ontwikkelen, stelt Velema. Hij wijst op het belang van ernst maken met en strijden tegen de zonde. Hij noemt de spiritualiteit van de gearriveerdheid het zaad van zelfverzekerdheid, waar teerheid en tederheid ontbreekt. De nadruk komt dan op uitwendige roeping in plaats van op innerlijke zorg.

Het gereformeerde weekblad van 1978 stond duidelijk achter deze boodschap van J.H. Velema, en wees op het belang van het terugkeren naar de Bron. Men moet loskomen van oppervlakkig vanzelfsprekendheids-denken.